

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Iulian Chirilă,
Primar al comunei Țigănași, județul Iași

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 15285 / 31. MAI 2023

RECOMANDAREA

Nr. 49 din 31. MAI 2023

privind angajarea unui asistent personal al persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal

Prin petiția nr. 5532/23.02.2023, petentul domiciliat în comuna , județul Iași, se adresează instituției Avocatul Poporului, arătând că mama sa,

„persoană încadrată în „grad de handicap grav cu drept de asistent personal” are nevoie urgentă de asistent personal și, în acest sens, în data de 12.12.2022, a depus o cerere de angajare a sa la primărie, ca asistent personal al persoanei adulte cu handicap grav și drept de asistent personal.

În răspunsul primit de domnul în data de 3 ianuarie 2023, se arăta că autoritatea a dat curs opțiunii exprimate inițial de persoana cu handicap, conform legii, aceea de a primi o indemnizație de însoțitor, în acest sens fiind emisă Dispoziția primarului comunei Țigănași nr. /10 noiembrie 2022.

Apreciind că se impunea schimbarea opțiunii inițiale, în data de 10 ianuarie 2023, petentul revine la primărie, insistând în cererea de angajare ca asistent personal pentru mama sa, dar în răspunsul autorității, din 16 ianuarie 2023, se arată că cererea nu poate fi aprobată, neputându-se cumula indemnizația de însoțitor cu salariul asistentului personal.

Potentul menționează că, ulterior acestui răspuns, s-a adresat primarului, pentru a lămuri că cererea sa nu viza cumularea celor două beneficii, în urma audienței, primarul fiind de acord că se impune angajarea sa ca asistent personal. Totuși, până la momentul când s-a

plâns instituției Avocatul Poporului, acest lucru nu se întâmplase, iar când se interesa de angajarea sa, funcționarii primăriei îl amânau, motivând că „*e multă treabă la primărie, iar cererea de angajare nu poate fi semnată decât de primar*”.

În considerarea celor de mai sus, în temeiul art. 59 din Constituția României, republicată, coroborat cu art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ne-am adresat primarului comunei Țigănași, județul Iași, solicitându-i să ne pună la dispoziție toate informațiile în legătură cu petiția domnului și să ne comunice măsurile legale pe care le va dispune în legătură cu cererea acestuia.

Autoritatea ne răspunde prin adresa nr. 3316 din 10.05.2023, înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 14024/18.05.2023, înaintându-ne, în copie, documentele ce au stat la baza emiterii Dispoziției primarului comunei Țigănași nr. /10.11.2022, cererile adresate primarului comunei Țigănași de către numitul , înregistrate la Primăria Comunei Țigănași cu nr. 9647/2022, nr. 174/2023 și 175/2023 și răspunsurile comunicate.

Totodată primarul precizează că *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, cu modificările și completările ulterioare, stabilește modalitatea de acordare a drepturilor bănești și de asistență convenite persoanelor cu handicap, potrivit prevederilor art.44, autoritățile administratei publice locale având „**obligatia: (...) b) de a asigura și garanta plata indemnizației lunare, în cazul în care persoana cu handicap grav sau reprezentantul ei legal a optat pentru aceasta.**”, iar „*în cadrul discuțiilor avute cu petentul la sediul Primăriei comunei Țigănași i s-a explicat faptul că drepturile au fost stabilite în concordanță cu prevederile legale aplicabile în urma analizei documentației depuse*”.

Analizând prevederile legale în materie, raportat la solicitarea petentului și la răspunsul autorității, apreciem că **autoritatea nu a depus suficiente eforturi pentru a asigura respectarea dreptului la asistent personal al persoanei cu dizabilități.**

Potrivit **art. 35 alin (1)** din Legea nr. 448/2006, „**Persoana adultă cu handicap grav are dreptul la un asistent personal, în baza evaluării sociopsihomedicale.**”, serviciul social de tip asistent personal fiind o măsură de protecție a persoanei cu handicap, în sensul arătat la art. 3, punctul 23¹ din lege. De aceea, **acestui drept îi este corelativă obligația autorităților de a) de a angaja și salariza asistentul personal al persoanei cu handicap grav, în condițiile prezentei legi, obligație prevăzută chiar de art. 44, invocat de primar, dar la litera a).**

Totodată, conform prevederilor **art. 42 alin. 4 și 5** din lege: „(4) (...), *adultii cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav,*

pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare. (5) Opțiunea se exprimă prin cerere adresată în scris direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, (...), și devine valabilă numai pe baza acordului exprimat în scris al acestora.”

Așadar, odată ce a luat act de opțiunea expresă pentru asistent personal, exprimată prin cererea de angajare, primarul trebuia să ia măsurile necesare și/sau să îndrume corespunzător cerințelor legii petentul, în vederea angajării unui asistent personal în condițiile art. 35-44 din Legea nr. 448/2006.

Dreptul la asistent personal al persoanei încadrate în grad de handicap grav, exercitat *expressis verbis*, printr-o cerere de angajare a unui asistent personal în cadrul primăriei, **nu poate fi nesocotit de o autoritate publică locală pe considerente ce tin de neclaritatea cererii**. Chiar dacă ar fi existat o confuzie a solicitantului cu privire la posibilitatea păstrării indemnizației lunare acordate în urma opțiunii inițiale, autoritatea era obligată să clarifice neîntârziat cu petentul acest aspect, pe înțelesul său, pentru a se asigura că respectă dreptul recunoscut persoanei prin cea mai gravă încadrare în grad de handicap, aceea de: handicap grav cu drept de asistent personal.

Legea nu prevede că opțiunea inițială a persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal, între asistent personal și indemnizație, nu poate fi schimbată atunci când se impune. O altfel de interpretare a prevederilor Legii nr. 448/2006 ar fi contrară principiilor ce guvernează materia protecției drepturilor persoanelor cu handicap, îndeosebi a celor privind „interesul persoanei cu handicap” și „libertatea opțiunii, a controlului sau/și a deciziei asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de sprijin de care beneficiază”, prevăzute de art. 3 lit i) și l) din Legea nr. 448/2006. Mai mult, ar nesocoti însăși finalitatea acestei legi al cărei scop declarat este acela de a promova și garanta drepturile persoanei cu handicap, stabilite în concordanță cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999, precum și cu celelalte acte interne și internaționale în materie la care România este parte.

În considerarea celor de mai sus și față de prevederile legale potrivit cărora *Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor*¹,

în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. 1 lit. f, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului

¹ Art 154 - Rolul primarului, din Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Poporului, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Țigănași, județul Iași, va reanaliza acest caz raportat la nevoia persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal și ținând cont de reiterarea cererii de angajare a domnului ~~ca asistent personal al mamei sale și va dispune măsurile legale necesare angajării sale ca asistent personal al doamnei~~

2. Primarul comunei Țigănași, județul Iași va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, privitor la însușirea recomandării și măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER